

Uprawnienia w ruchu drogowym

Podstawa prawna: ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 poz. 1251), art. 6b ust. 3 pkt 9) ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2024, poz. 44, z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej: z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych (Dz. U. z 2022 poz. 1611) oraz z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie wysokości opłaty za wydanie karty parkingowej oraz warunków dystrybucji blankietów kart parkingowych (Dz. U. z 2014, poz. 843); ustawa z dnia 5 stycznia 2011 o kierujących pojazdami (Dz.U. z 2024 poz. 1210).

Uprawnienia osób niepełnosprawnych w ruchu drogowym określa art. 8 ustawy Prawo o ruchu drogowym, który stanowi:

1. Osoba niepełnosprawna o obniżonej sprawności ruchowej, kierująca pojazdem samochodowym oznaczonym kartą parkingową może nie stosować się do niektórych znaków drogowych dotyczących zakazu ruchu lub postoju, w zakresie określonym odpowiednim rozporządzeniem.
2. Przepis ust. 1 stosuje się również do kierującego pojazdem przewożącego osobę niepełnosprawna legitymującą się kartą parkingową oraz do kierującego pojazdem placówki zajmującej się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się, przewożącego osobę mającą znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się, pozostającą pod opieką takiej placówki.
3. Karta parkingowa powinna być umieszczona za przednią szybą pojazdu samochodowego w sposób eksponujący widoczne zabezpieczenia karty oraz umożliwiające odczytanie jej numeru i daty ważności.
4. Kartę parkingową wydaje się osobie niepełnosprawnej: 1) zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się; 2) która nie ukończyła 16 roku życia i ma znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.
5. Kartę parkingową osobie, o której mowa w ust. 4, wydaje, za opłatą i po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, przewodniczący powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności, na podstawie wydanego przez ten zespół:
  1. orzeczenia o niepełnosprawności,
  2. orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,- wraz z orzeczeniem w słownym uzasadnieniu uprawniającą osobę niepełnosprawna przesłanek o znacznie ograniczonej możliwości samodzielnego poruszania się, przy czym w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności spełnienie tych przesłanek może zostać stwierdzone jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu), 10-N (choroba neurologiczna) lub 07-S (choroby układu oddechowego i krążenia).
6. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w stosunku do kierujących pojazdami zaopatrzonymi w kartę parkingową wydaną za granicą.

Wzór Karty Parkingowej

Kartę parkingową przewodniczący powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności wydaje na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności, jednak **nie dłużej niż na 5 lat**, na pisemny wniosek osoby niepełnosprawnej. Do wniosku należy dołączyć zdjęcie o wymiarach 35x45 mm oraz dowód uiszczenia opłaty za wydanie karty parkingowej (21 zł).

Nieuprawnione posługiwanie się kartą parkingową jest wykroczeniem, skutkującym karą grzywny do 2 000 zł - art. 96b. ustawy Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 poz. 2151, z późn. zm.).

Zgodnie z § 33 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz.U. z 2019, poz. 2310, z późn. zm.) uprawniona osoba niepełnosprawna legitymująca się kartą parkingową, kierująca pojazdem samochodowym, oraz kierujący pojazdem przewożący taką osobę, mogą - pod warunkiem zachowania szczególnej ostrożności - nie stosować się do zakazów wyrażonych znakami B-1, B-3, B-3a, B-10, B-35, B-37, B-38 i B-39, **chyba, że pod tymi znakami umieszczona jest tabliczka z napisem „Dotyczy także” i symbolem osoby niepełnosprawnej (T-29).**

Tabliczka T-29 umieszczona pod znakiem oznaczającym parking (D-18, D-18a lub D18b) oraz znak poziomy P-24 informują o miejscu postojowym przeznaczonym dla pojazdu samochodowego uprawnionej osoby niepełnosprawnej oraz dla kierującego pojazdem przewożącego taką osobę.

Karta parkingowa uprawnia osoby niepełnosprawne do parkowania na miejscach specjalnie wydzielonych i przeznaczonych dla tych osób oraz na miejscach wyznaczonych w strefie płatnego parkowania.

Parkowanie przez posiadacza karty parkingowej na "kopertach" w strefach płatnego parkowania, jak i na prywatnych parkingach, **może być odpłatne**. Ewentualne ulgi lub zwolnienia z opłat zależą wyłącznie od decyzji właściciela terenu (np. uchwały rady miasta). W związku z zaleceniem Rady UE nr 98/376/EC z 4 czerwca 1998r. w sprawie karty parkingowej dla osób niepełnosprawnych, posiadacz takiej karty może korzystać ze specjalnych miejsc parkingowych w każdym kraju Unii Europejskiej. Zgodnie z **nowelizacją ustawy Prawo o ruchu drogowym z dnia 22 lipca 2010** (Dz.U. z 2010 Nr152, poz. 1018) pojazd nieoznakowany kartą parkingową pozostawiony w miejscu przeznaczonym dla pojazdu osoby niepełnosprawnej o obniżonej sprawności ruchowej, jest usuwany z drogi na koszt właściciela. W/w nowelizacja rozszerza także zakres dróg, na których obowiązuje Prawo o ruchu drogowym (a więc w szczególności specjalne przeznaczenie wydzielonych miejsc parkingowych) o tzw. "strefy ruchu", które obejmują drogi wewnętrzne. Zgodnie z **ustawą o kierujących pojazdami**, osoba niepełnosprawna pod względem fizycznym może być kierującym, jeżeli uzyskała orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem. Osoby niepełnosprawne, posiadające orzeczenie lekarskie z adnotacją, że mogą prowadzić pojazd silnikowy po przystosowaniu go do rodzaju schorzenia, są **zwolnione z opłaty za część praktyczną egzaminu państwowego na prawo jazdy**, w przypadku gdy jazda egzaminacyjna odbywa się pojazdem należącym do tej osoby. Dodatkowo powstanie specjalna baza danych, zawierająca wykaz pojazdów egzaminacyjnych przystosowanych dla osób niepełnosprawnych. Począwszy od 1 października 2018, osoby doświadczające trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się mają prawo do nieodpłatnej pomocy tłumacza języka migowego lub systemu językowo-migowego podczas egzaminu państwowego na prawo jazdy. Ponadto nowelizacja ustawy o kierujących pojazdami z 28 kwietnia 2018 (Dz.U. 2018, poz. 1098) precyzuje, iż: **całkowity albo częściowy ubytek słuchu nie jest przeciwwskazaniem zdrowotnym do uzyskania uprawnienia do kierowania pojazdami** ani przesłanką jego cofnięcia – z wyjątkiem: 1) uzyskania prawa jazdy kategorii D1 lub D; 2) uzyskania prawa jazdy kategorii C1 lub C przez osobę, która nie posiada prawa jazdy kategorii B albo posiada je przez okres krótszy niż 2 lata; 3) cofnięcia uprawnień w zakresie prawa jazdy kategorii C lub C1 osobie, która w wyniku nagłego zdarzenia utraciła słuch w stopniu uniemożliwiającym jej rozumienie mowy z odległości jednego metra, w tym przy zastosowaniu aparatów słuchowych lub implantów słuchowych – przez okres roku od tego zdarzenia.